

ŐK

tizennégyen

Jól dolgozni sokféleképpen lehet. Lehet csendben és szenvtelenül, napot napra halmozni. Vagy ugyan korrekt módon elvégezni a megadott munkát, de a kellőnél egy pillanattal sem többet. Am lehet úgy is, mint azt a nagycsécsei „Veres Péter” szocialista brigád teszi! Az a brigád, mely tizennégy nőt számol a tagok sorában. Mindössze tizennégy nőt, mégis ők azok, akik lassan örvényt kavarnak maguk körül, magukhoz szippantva sok brigádon kívülit. Meg is perzselték már több brigád önértékét: „Az nem lehet, hogy mindig csak a »Veres Péter« az élen járó” — hajtogatták. S született jelszó: Le kell őket győzni! Már a vállalkások gyökereibe nyúlva, a munkaversenyben és ott, ahol csak lehet.

Dr. Hartai Istvánné, a termelészövetkezet főkönyvelője örömmel újságolja: — Néhány év leforgása alatt egy igen egészséges versenyszellem alakult ki a szocialista brigádok között. A mi termelészövetkezetünk kicsi, ám a legtöbb munkaterületen szocialista brigádokban dolgoznak a tagok, illetve alkalmazottak. A múlt évben, a központi felhívás kapcsán, mind a hét brigád csatlakozott a kongresszusi munkaversenyhez. Ugyanakkor azt is el kell mondani, az emberek többsége a legtöbb munkaterületen már nem képes a jelenleginél többet dolgozni. De tud jobban! A vállalkásokban ezért a fő hangsúly: a minőség javítása, valamint a hatékonyság fokozása. És természetesen a társadalmi munka-felajánlások. A teljesítésben pedig majd minden brigád túl akarta szárnyalni a „Veres Péter”-t...

Igaz, ez a múlt évben nem sikerült senkinek. A februári értékelés alapján a legjobban dolgozó, legeredményesebb kollektíva Nagycsécse ismét a „Veres Péter” brigád lett. Nézem a vállalkásokat. Korrekt módon megfogalmazott, de formális vállalkások sorozatának tűnik. „Terv teljesítése... munkafegyver megsejlesztése... üzemi balesetek megelőzése... általános iskolai osztály patronálása... községi tanácshoz tartozó intézmények számára társadalmi munka-felajánlás...” Valóban formális vállalkások?

A „Veres Péter” szocialista brigád Leninvárosban a Tiszai Erőmű területén a parkfenntartásban dolgozik. Tavasszal virágot ültetnek, nyáron gyomláznak, fűvet nyírnak, ősszel földet forgatnak, hulló falevelet, avar

gyűjtenek. Ha zakatol a fűnyíró, nő létükre megbirkózni az erős gépekkel, legyőzve a kemény menetelállást, lenyírják a fűvet. Tudják, ha valaki a Tiszai Erőmű udvarára téved, először a színpompás, kedves növények köszöntik az érkezőt. Jó érzés bejönni a kapun, jó érzés bentmaradni, s a távozókat virágok búcsúztatják. Szirmaikkal mintha intenének: visszavárunk. A kertészkező brigád munkájával a Tiszai Erőmű vezetői, dolgozói elégedettek. A nagycsécsei termelészövetkezet úgyszintén. S a brigád? Szeretnének még jobban dolgozni. De hol találják a vállalkásuk teljesítéséhez megfelelő területet? Munkába menet és jövet a buszon, Nagycsécse és Leninváros között ingázva van idő ezen töprengeni... „Lányok! Ahhoz, hogy Nagycsécse ön-kiszolgálóbolt legyen, társadalmi munkát hirdetnek!” — terjedt a hír. „Ott a helyünk!” — bólintottak rá és mentek. Miként Sajószögedre, az öregek napközi otthonának építéséhez, földet teríteni. Ugyanitt a hősi emlékmű kiskertje elgazosodott. Nekik természetes, hogy rendbe rakják. Asszonyok, akik vasárnapi ebéd főzése helyett óvodát takarítanak. Muhin a mozgássérültek parkját gondozzák. Asszonyok, akikre a termelészövetkezet főkönyvelője szerint mindig lehet számítani.

Ők tizennégyen összesen ötvenhat vasárnapi munkát ajánlottak fel a közért. Aztán Papp Istvánné, brigádvezető 74 munkórát teljesített. Csejőszki Pálné 53-at, Varga Ferencné például 49-et. És a többiek? Ki többet, ki kevesebbet. De jöttek és dolgoztak. Összesen nyolcvan munkanapot. A brigádba bekerülni nem könnyű. Előtte be kell bizonyítani, a jelentkező nem méltatlan a brigádtagságra. Dolgozni kell tehát előbb a brigád mellett, de köteleken kívül. Hogy előbb-utóbb egyszer ők is „verespéteresek” lehessenek. Miként tette azt Bucsek Anna, aki a múlt évben 54 társadalmi munkórát teljesített.

Bárany Mária, a „konkurrens” brigád, a „Dobó Katika” vezetője mondta: — Bármennyire is akartuk, nem tudtuk megelőzni a „Veres Péter”-t. Nekünk, a versenyben második helyre szorultaknak el kell ismeri, hogy nemcsak a kongresszusi versenyben, hanem mindig jól dolgozik a „Veres Péter” szocialista brigád.

Balogh Andrea

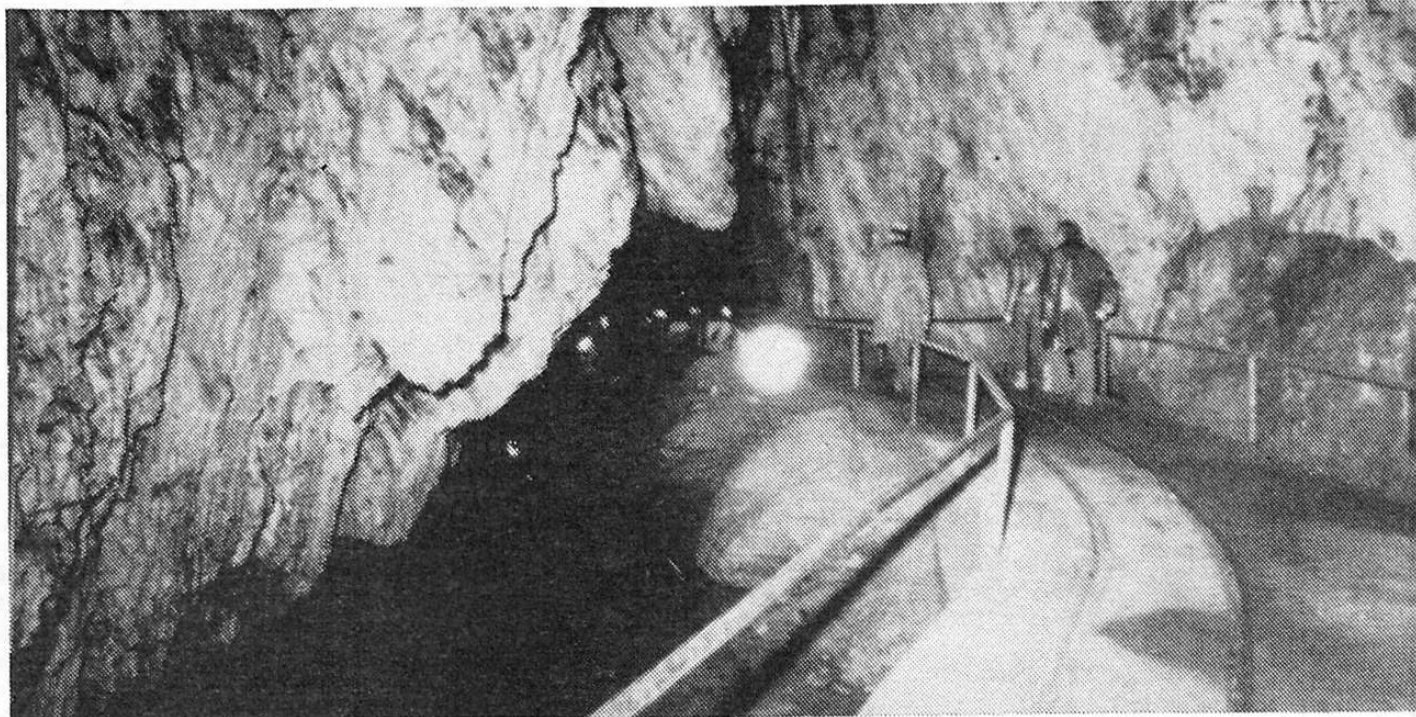
Erdőgazdálkodási társulás

A zempléni táj értékes kincse az erdő. A hegyvidék hatalmas erdősege — kisebb termelészövetkezeti és szakcsoporthoz tartozó terület kivételével — szinte teljes egészében a Borsodi Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság kezelésében van.

De nagy kiterjedésű erdőségek találhatók az alföldi jellegű Bodrogközben is, elsősorban a Tisza és a Bodrog menti árterületeken. Ezek nagy része az ottani termelészövetkezetek tulajdona. És míg a Zempléni-hegységben folyó erdőgazdálkodásra a fakitermeléssel és az ipari feldolgozással egyidejűleg a tervszerű erdőtelepítés is jellemző, addig a termelészövetkezeti erdőkben túlnyomórészt a tűzifa kitermelése történik, és csak szerény mértékű az erdőtelepítés s a fa ipari feldolgozása.

Ezen a helyzeten kívánnak javítani az erdőterülettel bíró bodrogközi termelészövetkezetek, s ennek érdekében hat tsz erdőgazdálkodási társulást hozott létre a sárospataki Kossuth Tsz gesztorságával. A társulás a jövőben 3000 hektárnyi bodrogközi erdő tervszerű művelését végzi erdőmérnök irányításával. Nemcsak fakitermeléssel foglalkoznak, hanem megteremtik a lehetőséget annak, hogy az ipari célokra alkalmas fát a saját üzemükben feldolgozva értékesítsék.

Minden tekintetben tervszerű erdőgazdálkodást kívánnak folytatni, ami egy szersmind azt jelenti, hogy az eddiginél lényegesen nagyobb gondot fordítanak az erdőtelepítésre is.

Utban a csónakázótó felé

A különleges levegő — pormentesség, állandó, egyenletes légnyomás, páratartalom, hőmérséklet — mely csakis az ilyen barlangosodóknak a sajátja, már néhány lépéssel a bejárat után jelzi: valóban különleges helyen vagyunk. Sokan, kik a cseppköveket már gyakorta látták, éppen ennek a levegőnek a kedvéért sétálgatnak, pihengetnek a járatokban. Haladunk beljebb. A hangversenyteremhez érünk, a csónakázótóhoz. Ennek a tónak a partján szemlélődünk, nézelődünk. Próbáljuk megjeleníteni a talán nem is távoli jövőt, éppen ezen a helyen. Nyugágyakon pihen majd itt 80—100 ember. Lehetnek külföldiek is. A Denevér-ágban ugyancsak. Mások esetleg sétálgatnak. Barlang-terápiás kezelésről van szó, mely kisebb méretben a távolabbi jósvafői gyógybarlangban már sok éve létezik, sikerrel. Az elképzelések szerint pedig itt a csónakázótó mellett és a Denevér-ágban gyógyulhatnának, természetesen szintén megfelelő orvosi felügyelet mellett, jóval többben.

A Barlang-szállóban alakítanak ki az orvosi rendelőt, pihenőt, kézi gyógyszer-tárat, mellékhelyiségeket. Kellene vagy egy állandó, vagy kurzusonként — háromhetenként — más-más orvos, asszisztens. Lakhelyül, étkezőhelyül a Cseppkő Szálló szolgálhatna.

A jelenleg meglevő feltételeket, lehetőségeket tekintve tehát a terápiás kezelés kiszélesítése, illetve az aggteleki részén ennek megvalósítása egyáltalán nem tűnik kivihetetlennek, sokkal inkább kézenfekvőnek. Hiszen a legfontosabb, maga a barlang adott, párját ritkító és kínálkozik az eddiginél bővebb hasznosításra. Mellesleg (azaz dehogyis melles-

Aggteleki Nemzeti Park

leg!) szépen hozna a konyhára devizában is. Az NSZK-ban már érdeklődnek eme lehetőség iránt, de nem okozna különösebb nehézséget a skandináv országokban sem a meghívás.

Egy másik, ennél szerényebb elképzelés valóra váltása a diákok, elsősorban az általános iskola felső tagozatosai és a középiskolások körében válhat népszerűvé. Kéthetes bentlakásos, azaz ittlakásos tanfolyamokról van szó, melyek idején az iskolai oktatás a tanrendnek megfelelően folyik, ellenben a diákok sok, úgyszólván helyszínről biztosított ismeretanyagot kaphatnak környezeti ismeretből, földrajzból, élővilágból, geológiából, barlangkutatásból, környezet- és természetvédelemből. Különböző túrákat, kirándulásokat lehetne szervezni például Szelcepusztára, Egérszögére a Szabadság barlangba, a szlovákiai részen levő Domicára, meglátogathatnák Rudabányát, ennek múzeumát, a derenki várat és sok, más érdekességet.

Aggtelek egyébként, mint már hírül adtuk, pár hónapja nemzeti park rangra emelkedett. Nagy öröm ez, hiszen a terület rendkívüli értékekkel gazdag. Természetesen nemcsak a barlangok tartoznak a parkhoz, hanem a mintegy húszhektárnyi területen sok minden más érték is. Például az eger-szögi barlang és annak felszíne, a tereztényei forrás, a

jósvafői Nagyoldal, Szádvár, Hidegpatak, Bódvaszilas környéke, a tornanádaskai arborétum, az 1363-ból (!) való martonyi pálos kolostorrom. El ezen a tájékon nyest, denevér, vadmacska, bajsos sármány, parlagisas, fekete gólya, füles kúvik, a növények közül például a prémes tárnics, az osztrák sáfrány, a kökörcsin, a kakas mandikó, a fehér csüdfű és még sok más érdekesség, különlegesség.

Helyénvaló bizony védenünk, óvnunk ezt a csodás tájat a nemzeti park rangján! Kár, hogy sok év óta mintha nem a megfelelő védelemre, hasznosításra menne az energia egy (nagy?) része, hanem inkább emberi gyarlóság táplálta dolgokra. Ki tudja, miért, de Aggteleknek Jakucs tanár úr óta legalább hat-hét igazgatója volt már, valamért senki sem maradt. A táj gazdája hol ez, hol az volt. Jelenleg — lehet, nem hiszik — Egerben van a gazdája. A Büki Nemzeti Park igazgatósága ugyanis Egerben székel és most valamiért ehhez tartozik Aggtelek, sőt, most már az egész Aggteleki Nemzeti Park. (A Büki Nemzeti Parknak mintegy 80 százaléka Borsodban található, csupán 20 százaléknál rész Hevesben.) Ma már egyébként aggteleki igazgató sincs. Kemény harc árán sikerült elérni, hogy kirendeltségvezető legyen. Még az előző gazda idejében. Sike-

rült azt is elérni, hogy az egykori aggteleki igazgatóság épülete ne legyen az igazgatóságé, illetve a kirendeltség vezetőjéé. Vajon mi van jelenleg ebben az épületben Jósvafőn? Kik, mire használják?

Talán nem véletlen, hogy Jósvafőn, a szálló és a Tengerszem közötti, korábban szépen kiépített, vízszelkkel, tenispályával, megfelelő sétánnyal stb. ellátott rész évek során elpusztult, elgazosodott, tönkrement. Pár éve sok millióért kezdte meg ismét rendbehozatalát az OKTH helyi felügyelősége. A tóból kiszedték az iszapot, a csatornákat újjáépítették, talán előbb-utóbb még az egykor kedvelt, tó melletti strandon is lehet ismét fürdeni, esetleg még a mosodát is elviszik innen, megszüntetve ily módon az olasz neorealista filmekből ismert, kötélén száradó lepedők sokaságának látványát, mely ugyan hangulatos, de a nemzeti parkba mégsem illik. Aggtelekre évente 600—700 ezer ember jön el. Tellek még nincs, csupán egy kurbilis, múzeumba való telefon.

Van ellenben néhány elképzelés, mikről fentebb már szó esett. A barlangterápiáról, az oktatásról. Ez elképzelés a kirendeltség vezetőjétől, Zsolczi Gyulától való, a döntés pedig a felettes szervek dolga. Viszont nyilvánvalónak tűnik, amit a közélet országgyűlési képviselője, Forgony László, rudabányai vájár többször is hangoztatott: az Aggteleki Nemzeti Parknak önálló egységként kell munkálkodnia, lehetetlen állapot, hogy Egerben legyen a központja.

A felettes szervek, a hozzáértő emberek egyelőre várnak. Jó lenne lépni Aggtelek érdekében, mert sok a tennivaló.

Priska Tibor

Tömbházmozzi?

Hatvanezer forint — a pincébe

Egypár esztendővel előbb, amikor a Miskolc, Mednyánszky utca 5-ös számú ház lakói beköltöztek a kilencemeletes épületbe, első dolguk minden bizonnyal saját lakásaik otthonossá tételére volt. Aztán, hogy nem, valaki az egyik használaton kívüli pincehelyiségekben kondicionálótrem kialakítását javasolta. Az ötlet nyitott fűlekre találhatott, mert néhány hónap alatt berendezték a kondicionálótremet, amelyet a ház ötvenegyházi lakásának valamennyi lakója igénybe vehetett.

A mozgásra vágyóknak nem volt hiány, aki pedig rendszeresen eljárt a te-

rembe erősíteni, úgyszólván becsületbeli kötelességének érezte, hogy lehetőségeihez képest járuljon hozzá az edzőterem fejlesztéséhez. Egyre-másra születtek a súlyemelő padok, a falra bordásfal került, ám tovább szeretnék volna gyarapítani az eszközöket. Pályázatot nyújtottak be a megyei, majd az országos közművelődési tanácshoz. Előbbiből pár éve húszezer, utóbbiból a közelmúltban negyven-ezer forint támogatást kaptak a közösségi helyiség fejlesztésére.

Kajakpadot, teremkerékpárt, pingpongasztalt, tollaslabdaütőket vásároltak egyebek között, most pedig

egy mozigép beállítását tervezik. Így az időközben megszerzett újabb pincehelyiséget társalgóvá, illetve alkalmi mozivá szeretnék átalakítani. Hogy a tömbházmozzi létrehozása sikerül-e az avasi lakótelep többi épületében lakók közül másoknak is, az a jövőben elvállal. Ám a sportoláshoz kedvcsinálónak ideírjuk: a tömbházmozsi „tulajdonosai” — különböző sportágakban — kispályás focit, asztaliteniszt stb. — szeretnének rendszeres lakótelepi versenyeket kezdeményezni. Ehhez várják mindazok jelentkezését, akik a versenyen való részvételhez kedvet éreznek.